

Mistrovská díla jako učební pomůcka

Žákům školou povinným je neustále předesíláno, že je třeba se učit a učit, nejlépe od mistra. Doslavně je poučka praktikována na učilištích, kde výuku vedou mistři. Ale co takhle se učit od skutečných Mistrů, tedy umělců, jejichž jméno vstoupilo do dějin? Tak přesně v tomto duchu byla vedena výuka na všech výtvarných školách až do konce 19. století. Umělecké řemeslo bylo vyučováno právě prostřednictvím kopírování slavných děl a k tomuto účelu byla C. k. ministerstvem kultu a vyučování vydávána řada předloh zachycujících skvosty italské renesance, fran-

couzského baroka či německé gotiky. Odborné školy byly zásobovány i trojrozměrnými předlohami, ve výjimečných případech dokonce originály z muzejních sbírek, které byly po reprodukování vráceny vlastníkovi. Na odborné škole ve Valašském Meziříčí, zaměřené tehdy i na výuku řezbářství a vybavení pro kostelní interiéry, byly pro studijní účely dokonce zakoupeny originální mistrovská díla. Ředitel školy Franz Rosmaěl, sochař a pracovník nově se formující památkové péče v jedné osobě, dovezl ze svých studijních cest po jižním Rakousku sochy z tamních kostelů a od roku 1890 pak v seznamech školních pomůcek figuruje Madona podle Veita Stosse. Veit Stoss byl slavný sochař pozdní gotiky, jeden s mála Mistrů své doby, jehož dílo dnes dokážeme identifikovat se skutečnou žijící osobou. Socha Madony

byla spolu se svou kopií v únoru 1945 darována školou valašskomeziříčskému muzeu. Díla tak unikla zkáze či zabavení, protože školu tehdy zabrali pro účely vojenské nemocnice Němci. Zda se skučně jedná o originální pozdně gotické dílo, by věrohodně pro-

kázal jen tým zkušených odborníků s neomezenými možnostmi průzkumu. I tak nám ale zůstává jedna zásadní otázka: která z obou Madon je originálem a která kopií? Obě sochy se od sebe trochu liší. Nejde jen o výrazy tváří, které je těžko řezbářsky věrně zachytit. Zkuste najít 10 základních rozdílů. Trošku pomůžeme: oblečený/nahý Ježíšek, jiná skladba draperie zlatozeleného pláště Madony... už jen 8! Našli jste všechno? Ne? Přijďte si ověřit svůj postřeh do zámku Kinských, obě sochy zde budou vystaveny od 7. listopadu na výstavě Krása v dřevě ukrytá. A dozvíte se i to, která z nich je ta „pravá“.

*Mgr. Kamila Valoušková,
historik umění MRV ve Valašském Meziříčí*

*Madony ve stylu Veita Stosse,
které sloužily půl století jako školní pomůcka. (Foto: M. Ošťádal)*